

חיי עולם

הישיבה הגבוהה בעכו

דברי הרבנים לקראת הקמת הישיבה

הישיבה הגבוהה
חיי עולם עכו

לפרטים על הישיבה:

נדב 052-8198146

הרב עמית 058-5888206

♦ מכתב ברכה מאת מו"ר דוד צבי ישראל טאו שליט"א ♦

ב"ה

יז סיון תשפ"ב

'זחיי עולם נטע בתוכנו'

הנני בזה לברך את הרב יעקב דנה שליט"א ראש ישיבת 'חיי עולם' בעכו, המקבצת אליה מצעירי הצאן ומצויה כעת בשלבי הקמתה.

והנני לברך את הבאים ללמוד בשערי הישיבה שיזכו לעלות במעלות התורה וביראת ה' טהורה, בעמקנות גדולה בגמרא ובאמונה, מתוך דיבוק חברים ואהבת רעים ולדלות מתורתם של בחירי צדיקיא מרן הרב זצ"ל ורבינו הרב צבי יהודה זצ"ל לזכות את הרבים ולהיות לברכה גדולה לאומה כולה במהלכי גאולתה.

בציפיה לישועה קרובה

צ"ל י"ג טו"ז

◆ רה"י הרב יעקב דגה שליט"א ◆

בחורים ואברכים יקרים שלום.

העמדת התורה וישוב הארץ הולכים יחד. חיוב השקידה "לא ימוש.. והגית בו יומם ולילה" נאמר דווקא ליהושע עם הכניסה לארץ.

"למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה.." אינו רק שכר אלא בעיקר חיוב, לשמוע אל מצוות ד' ומתוך כך- למען ירבו ימיכם על האדמה, התורה וברכתה הן מעמידות הארץ, וציווי ישוב הארץ כולל את שיעור הקומה הרוחני שהוא המקיים את חיי האומה בארצה, וכן לאורך גיטא חיי האומה השלמים בארצה רק הם מופיעים ומנביעים את התורה בגודלה (ע' אוהת"ו א, ג).

כיפי דעכו, נקודת גילוי ההשתוקקות והכיסוף לסגולת הארץ ע"י ר' אבא לכאורה מכוחה עומק מבט הקץ המגולה "ואתם הרי ישראל".

ציפית הישועה אחת היא עם האמונה כדברי הסמ"ק (מצוה א). לא רק שציפית הישועה נובעת מאמונת ההשגחה, אלא האמונה לא מתגלית בגודלה אלא בחיי הישועה השלמים (ע' אורות ישראל ז, ו).

הרב בתחילת ספר האורות מבאר שנקודת החיבור שלנו אל הארץ מתחילה לא מהתודעה הגלויה אלא ממה שמוטבע "ברוח ד'.. בנשמת ישראל.. היא שולחת את קויה.. בכל האורחות של ההרגשה הבריאה". וכן אומר הרב, שציפית הישועה לא מתחילה ממחשבותינו וציפיותינו, אלא נובעת ומגלה את עומק החיים השלם העתידי, שמציאותו החיה מונבעת ע"י ציפיתנו ויניקתנו.

מתוך אתגריה של העיר עכו וכוחות המנגדים ומכסים, נפתח פתח התעוררות חשוב להוספת קומה בבנין התורה בעיר.

אדם לומד במקום שליבו חפץ, ואנחנו קוראים למי שליבו חפץ ולמי שחפץ להטות אזנו למהלך, לבוא להכיר, לבנות ולהבנות עימנו.

עוד לא הכל בנוי, ב"ה אנו בהרבה תהליכי יצירה, אבל כפי שעודד מו"ר הרב עמי שליט"א את אחת המשפחות המצטרפות- כשמקימים ישוב יש מי שמחכה לראות שכבר סודרו אחרוני הפרטים, ויש מי ששומע שמקימים ובא עם המריצה לסלול את הכבישים. ואני מוסיף כמובן כל מי שבא ללמוד לא מוטלים עליו עניני המעשה, אבל הרעננות וחידוש החיים שבהקמה יכול לתת עוד תוספת כוחות ושקידה.

גודלו של המקום יחד עם תהליכי ההקמה ועם היחס האישי ודיבוק החבורה, עשויים להוציא הרבה כוחות אל הפועל.

אנו תפילה שיעזרנו ד' על דבר כבוד שמו.

◆ הרב ארי בוק שליט"א ◆

התורה חוזרת אל הארץ, ועכו זה מקום שהתורה חזרה לשם לפני מאות שנים, בעכו היו תלמידי בעלי התוספות. ידוע שהרמב"ן דרש שם את הדרשה לראש השנה לפני תלמידי החכמים בביהמ"ד של בעלי התוספות שהיו בעכו. מה שקרה לפני שנה¹ עורר את כל עם ישראל. צריכים לדעת שכל מה שהסט"א דוקרת אותנו זה מסמן שיש לנו איזו תביעה מיוחדת, התעוררות מיוחדת להגביר את אור הקדושה. כמו שנאמר על דוד המלך ש'סביב פלטרין שלך לא כבשת, אתה הולך לכבוד בסוריה?'. סוריה זה כיבוש יחיד, וסביב פלטרין שלך לא כבשת!

בתוך הארץ, בתוך ערים וותיקות, עתיקות, שם היתה התפרצות כזאת של לאומיות ערבית ופְּרָאוֹת כזו, שזה ודאי מזעזע ומעורר את האחריות הלאומית, התורנית, קדושת התורה והארץ, להתעורר לבניין עכו ולסייע כמה שאפשר. כל אחד עם החשבונות העצמיים שלו, כמובן, בהוספת לימוד כמה שיותר. ח"ו המהלך לא בא למעט תורה, אלא להפך להגביר תורה. עלינו להבין שיש לנו אחריות וחשיבות, ומהשמים מעוררים אותנו, מעוררים אותנו להתמודד ולהגביר. ובדאי יש לנו חשיבות מיוחדת לכבד את המקום, לכבד את התורה של המקום, שצריכה להופיע.

---

1 פרעות הערבים בזמן מבצע שומר החומות

◆ הרב אריאל אהרן שליט"א ◆

יש שדנים בשאלה מה יהיה עם כל האברכים? אני הצעיר חושב שהשאלה הזו היא טעות. לחשוב מה עם האברכים זה אומר שאתה מכיר את המציאות, מסתכל בעולם ואתה אומר - בהר המור לדוגמא יש 500 אברכים - מה יהיה איתם? זה טעות. מה שיש בעולם זה מה שיש באברכים שלנו, זה נקרא 'אסתכל באורייתא וברא עלמא'. אם בישיבה נבנים היום כאלה ת"ח, היושבים ללמוד לאורך שנים רבות, זו הוכחה שהמציאות בנויה לקבל אותם.

כשהרב קובי ואני למדנו בישיבת מרכז הרב, אברך בשיעור ח' כבר היה מבוגר, וכבר היה טרוד בשאלה איפה הוא ילמד. היום יש אברכים שגדלים בתורה בלי סוף, וזו הוכחה על מדרגתו של עמ"י. אם יש אברכים שאם לא תהיה ישיבת עכו הם ישבו פה לנצח זה אומר שהמצב מצוין. אני אומר שצריך לקחת מה שיש פה בישיבה ושהוא יהיה בכל מקום, יש לזה ביקוש, הראיה - שיש כל כך הרבה בישיבה. זו הוכחה חד משמעית שיש לזה ביקוש, אחרת זה לא היה קורה בישיבה. זה נקרא 'אסתכל בתורה וברא עלמא'. זו שיטתי בשאלה מה יהיה עם האברכים שלנו, השאלה היא מה יהיה עם עמ"י שמחכה לאברכים שלנו. זאת אומרת שצריך להקים עוד הרבה ישיבות שמתגדלים בהם, צריך להקים ישיבות כאלה וחייבים להקים ישיבות כאלה.

אני חבר של הרב קובי הרבה שנים, גדלנו ביחד. למדנו חברותא בסדרי ערב במשך שנים. מה לא למדנו ביחד. אז אני מעיד עליו שכדאי מאוד שיהיה ראש ישיבה, כדאי מאוד לעזור לו ולהקים ישיבה.

אפשר להסתכל בישיבה שלנו - גם אצל הרב קובי צריך אברכים כאלו, תלמידים כאלו. חייבים דחוף להקים ישיבות כאלו, מקומות של תורה שיתגדלו בהם, עם ישראל זקוק לזה, עמ"י מחכה לזה, אחרת לא מובן מהו פיצוץ האוכלוסין הזה בהר המור, לא יכול להיות שזה לבטלה. זו

הוכחה שהדור כבר ראוי.

הרב אומר באורות ישראל ראייה שדורנו הוא דור של גאולה מכך שיש אנשים שמוסרים את הנפש על העניין הזה, ואני אומר על דרכו של הרב, ראייה שדורנו ראוי שיהיו בו ישיבות מושלמות בתורה, ביראת שמים, באהבת ישראל, זה שיש אברכים בישיבה שמוסרים את הנפש ומוכנים להישאר פה לנצח אם זה תלוי בהם. ראייה שהדור ראוי שיפוצו מעיינותיהם חוצה. ישיבת עכו היא עובדה, מציאות, מציאות קיימת. בבית המדרש שלנו, וכן בבתי מדרש נוספים, המציאות התורנית קיימת וצריך להוציא אותה מן הכח אל הפועל.

◆ דַּבַּר דָּוִד גִּיאֲמִי שְׁלִיט"א ◆

אִמְרָ שְׁלוֹשׁ נְקוּדוֹת סְבִיב הַיְשִׁיבָה בַּעֲכוּ, וְהַדְּבָרִים, לֹא לְפִי סֹדֵר חֲשִׁיבוֹתֶם, הַנוֹגְעִים יוֹתֵר לְאַבְרָכִים.

א. כִּיבוֹשׁ הָאָרֶץ שֶׁל עֵכוּ זֶהוּ דָבָר שֶׁצָּרִיךְ לְנוֹגֵעַ בְּלִבּוֹ שֶׁל כָּל יְהוּדִי. רַבִּינוֹ אֹמֵר, שִׁישִׁיבַת א"י ו'יְשִׁיבָה' זֶה אוֹתוֹ דָּבָר, זֶה אוֹתוֹ שֵׁם. לֹא תִהְיֶה אַחִיזָה בְּאַרְצָנוּ אִם לֹא תִהְיֶה יְשִׁיבָה, מִקּוֹם שֶׁל תּוֹרָה. אוֹלֵי אֶפְיֵלוֹ דּוּוֹקָא 'הַתּוֹרָה הַגּוֹאֲלָת'. דָּבָר זֶה לְגַמְרֵי כִפְשׁוּטוֹ, וְהַדָּרֵךְ אוֹלֵי כִמְעַט הַיְחִידָה הִיא לְהַקִּים מִקּוֹם תּוֹרָה, מִקּוֹם תּוֹרָה גְדוֹל. זֶה לֹא שֶׁהַתּוֹרָה הִיא אֲמֻצָּעִי, אֲךָ הַדְּבָרִים הַוּלְכִים בִּיחַד. וְאִף יוֹתֵר מִכֶּךָ- ה"לְכּוּשֵׁי שְׂרָד" שְׁאוֹמֵר שֶׁלֹּא יִכְבֹּשׁ מִקּוֹם בְּיִשְׂרָאֵל אִם לֹא תִיכְבֹּשׁ הַתּוֹרָה שְׁלוֹ. לֹא הַצְּלִיחוּ לְכַבּוֹשׁ אֶת קִרְיַת סַפֵּר בְּגַלְלֵל שֶׁנִּשְׁתַּכַּחוּ 3000 הַלְכוֹת בְּיַמֵּי אַבְלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, עֲתַנְיָאֵל בֶּן קֶנֶז הַצְּלִיחַ לְהַחֲזִיר בְּפִלְפּוּלוֹ אֶת אוֹתָן הַהֲלָכוֹת שֶׁהָיוּ מִכוֹוֹנוֹת כִּנְגַד קִרְיַת סַפֵּר, וְרַק אַחַר כֵּךְ הַצְּלִיחוּ לְכַבּוֹשׁ אֶת קִרְיַת סַפֵּר. דָּבָר זֶה נוֹגֵעַ גַּם לְקִיּוּמָנוּ בְּפוּעֵל, כִּמוֹ שְׂרוּאִים בְּעָרִים הָאֵלֶּה, וּבַעֲכוּ הַמִּצַּב הוּא שֶׁמִּמֶּשׁ הִגִּיעוּ מִיָּם עַד נֶפֶשׁ, זֹעֵק עַד לֵב הַשָּׁמַיִם הַדָּבָר הַזֶּה! וְאֵי אֲפֶשֶׁר שְׁאַנְחָנוּ נִישָׁן בְּדָבָר הַזֶּה. עִירוֹ שֶׁל הַרְמַח"ל מִחֲכָה לְגּוֹאֲלִים! וּמוֹתֵר לִהְיוֹת אִידֵאלִיסְט! אֲנִי מֵתְכוּוֹן לֹמֵר שֶׁזֶה עֵרֶךְ.

ב. צְרִיכָה לְקוֹם יְשִׁיבָה כְּזוֹ. עוֹד לֹא קָמָה לָנוּ יְשִׁיבָה כְּזוֹ שְׂרָאשׁ הַיְשִׁיבָה הוּא כִּמוֹ הַרְבֵּ קוֹבִי. לֹא כִבְשָׁנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת, שֶׁכִּנְרָאָה זוֹ הַתּוֹרָה שֶׁל עֵכוּ! אֲפֶשֶׁר לְכַבּוֹשׁ אוֹתָהּ גַּם בְּמִקּוֹם אַחֵר, אֲךָ כִּנְרָאָה שֶׁצָּרִיךְ לְכַבּוֹשׁ אוֹתָהּ גַּם שֵׁם, בְּשִׁטָּח. כֵּךְ נִרְאָה שֶׁעֲנַיָאֵל בֶּן קֶנֶז, הוּא כִבֵּשׁ אֶת הַהֲלָכוֹת, וּבִפְשֻׁט הַפְּסוּקִים כָּתוּב שֶׁהוּא כִבֵּשׁ בְּפוּעֵל, לִכְן צָרִיךְ לְכַבּוֹשׁ אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּמִקּוֹם, בְּשִׁטָּח. צָרִיךְ לְהַקִּים מִקּוֹם שֶׁל תּוֹרָה בְּכָל מִקּוֹם בְּאַרְצָנוּ! בְּטַח יְשִׁיבָה כִּמוֹ שֶׁהַרְבֵּ קוֹבִי חוֹלֵם לְהַקִּים, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים הַרְבֵּה יְשִׁיבוֹת טוֹבוֹת, הַהוֹלְכוֹת עַל פִּי מָה שְׁאַנּוּ לּוֹמְדִים בְּתוֹרָה הַגּוֹאֲלָת, וְעַל פִּי הַחִיבוּר שֶׁלָּנוּ עִם הַתּוֹרָה וְהָאָרֶץ, בְּלִי בְּלִבּוֹלִים

ועם שקידת תורה כמו שהרב קובי רוצה. להקים מקום תורה במקום כזה אני חושב שזו משימה לאומית ממדרגה ראשונה.

ג. אצל בחורים הנקודות הראשונות מצטרפות כמובן, אך עיקר השיקול עבור בחור צעיר הוא - איפה ליבו חפץ. אדם לא צריך להיות בישיבה הכי טובה בעולם, הוא צריך להיות איפה שלו הכי טוב להתגדל, משם שום דבר לא יזיז אותו. גם אם אדם לומר בישיבה מצוינת הוא לא צריך לחשוב שאם הוא עובר ממנה הוא נכשל, כיוון שהשאלה היא - איפה אני מתגדל בתורה בצורה הכי טובה? אנשים לפעמים חושבים שיש להם כל מיני בעיות, ויש להם הסברים שונים, אך לפעמים הכל מתחיל מההמוניות, הלחץ, ולכן השינוי של מקום הלימוד למקום אחר יכול לפתור גם כל מיני בעיות. צריך למקד את הנידון בשכל, בענייניות, שלבחרים שהולכים לשם לא תהיה הרגשת החמצה, בישיבת עכו צריך בחורים שמחים, ברוממות, מאמינים בעצמם. אם לאדם טוב במקום הזה, ודאי שגם הדברים הראשונים מצטרפים לגדילה בתורה. לפעמים מהרבה סיבות אדם שהולך למקום קטן יותר, למקום יותר רגוע, שהוא לא אחד מיני רבים שם, שלרבים יש זמן בשבילו, אז דברים אלו מצטרפים ומגדלים אותו.

לגבי אברכים, אני חושב שישיבה כזו יכולה להיות מאוד טובה להרבה אברכים. ישנם הרבה אברכים שקשה להם לצאת אל הפועל. אבל אם אתה הולך למקום שאתה לוקח אחריות, אתה במרכז ביהמ"ד והדברים עומדים עליך. אמנם באים על מנת להמשיך ללמוד - זה העיקר, אבל קומה כזו יכולה להקפיץ מאוד את שקידת התורה, אני חושב שיכול להיות לאין שיעור. זה שלוקחים אחריות, עומדים על הרגליים, פתאום יוצא אל הפועל משהו. ההתפתחות האישית שאני חושב שהיא גם קובעת, כי הרבה פעמים אדם אומר 'בסדר, משימות לאומיות יש הרבה, אבל עכשיו אני רוצה ללמוד', אבל יש הרבה אנשים שאני חושב שזה ישדרג להם את הלימוד. ודאי שאברכים שיצטרפו להרים את הדגל הזה, לסייע עם הרב קובי במשימה הגדולה שהוא

לקח על עצמו, הוא ומשפחתו יראו בזה ממש ברכה עצומה, אין לי
שום ספק שיראו בזה ברכות עצומות!
חזק ונתחזק בעד עמינו ובעד ערינו א-לוקינו בע"ה, ותהיה ברכה בכל
מעשי ידיכם!

הרב שלמה אבינר שליט"א | לך לגור בעיר הקודש עכו

(נכתב אחר אירועי מבצע שומר החומות)

לצערנו יש פוגרומים בתוך ארצנו הקדושה. עכו עיר הקודש היא אחד לפני 21 שנה, אחד לפני 13 שנה ועתה אחד יותר חמור. יש אומרים שהם מעיזים בגלל הרכב ערבים בממשלה. אולי. במוסדות המדינה קוראים לזה בשפה מגוחצת: מהומה. לכן הקורא ישפוט.

- לרגל יום ירושלים, תקפו בית ספר

- יידו אבנים וירו בנשק חם על שוטרים

- הציתו ובזזו 60 חנויות של יהודים בעיר העתיקה

- הציתו שתי תחנות משטרה

- הציתו רכבים ורכוש של יהודים

- פגעו בתחנת הרכבת

- הציתו כמה בתי מלון

- בצעו 4 לינצ'ים ביהודים

- הרגו יהודי אחד (אל"מ אבי הר-אבן)

די בכך. נראה שכל זה לא יבייש נאצים.

אז אפשר להבין שיהודים עוזבים, מוכרים בתיהם - כמובן לערבים - או משכירים בתיהם. רק אנשים חלשים למיניהם, כגון זקנים או עולים חדשים, אינם עוזבים, כי אין להם לאן ללכת. אגב, כוחות המשטרה לא התערבו, כי קיבלו הוראה לא להיכנס לעיר העתיקה, אם יש "סכנת חיים ממשית". וליהודים שגרים שם, אין "סכנת חיים ממשית"? הם הוכרחו להגן על עצמם. אז מה הפתרון שמציעה הממשלה? אין. פשוט מאוד, אין.

אבל אנו, תלמידי אברהם אבינו ומשה רבינו, יש לנו פתרון: ללכת לגור שם! עוד יהודים ועוד יהודים! יהודה ושומרון זה צו השעה, הנגב זה צו השעה, כל ארץ ישראל זה צו השעה, עכו זה צו השעה בחזקת שתיים.

לכן, יהודי יקר, לך לגור שם. בוא לחזק את עכו המעורבת, מרכז העיר
והשכונות המעורבות. אם אתה תלמיד ישיבה, לישיבה שם. אם אתה
אברך, לכולל שם. אם אתה יהודי טוב שעובד, יש עבודה שם.
מצוה גדולה.
חזק ואמץ.

◆ בנימוץ שמור, מנהל הישיבה | הקומה המעשית ◆

עכו הייתה במשך שנים רבות הנמל המרכזי של ארץ ישראל. היא הייתה התחנה הראשונה למגיעים באוניות, בדרכם לירושלים. היא הייתה עיר חשובה מאוד בממלכה החשמונאית והייתה יעד לכיבוש על ידי שליטים רבים. זכינו וגדולי ישראל בדורות קדמוניים עברו בעכו ואף הקימו בה ישיבות ובהם רבי יונתן הכהן מלוניל, רבי יחיאל מפריז, הרמב"ן הרמח"ל וכעת הרב יעקב דנה. במהלך השנים האחרונות עכו עוברת שינוי דמוגרפי מואץ, ערבים רבים עוברים מהכפרים לעכו שנתפסת בעיניהם כעיר תיירותית, המושכת אליה מבקרים ואורחים רבים. היום בעכו יש רוב יהודי של כ 60% ומיעוט ערבי של 33%. המיעוט הערבי הוא למעשה רוב במרכז העיר ולצערינו יש הגירה שלילית מתמשכת, כולל בימים אלו של יהודים ממרכז העיר אל מזרחה, לנהריה ולקריות. האוכלוסייה היהודית במרכז העיר היא ברובה מסורתית, הרבה מבוגרים, משפחות מעורבות, עולים חדשים, משפחות חד הוריות ועוד. אנו עושים מאמץ להפיח תקווה בלב יהודי מרכז העיר מתוך מגמה לצמצם את ההגירה השלילית, להביא כוחות צעירים, חדשים, רעננים ואידיאליסטיים, ולחזק את קול התורה בעיר. אנו מאמינים שקול התורה לא עושה שינוי דמוגרפי, אלא עושה שינוי פנימי רוחני, שגדול הרבה יותר מהמעשים החיצוניים. מסורת היא בידינו לשפוט את המציאות על פי ערכי הנצח. ברור לנו שזהו מהלך נכון, צודק ואמיתי שפירותיו יגיעו בהמשך. כבר היום ברוך השם יש משפחות חדשות שמצטרפות, גם לישיבה וגם למרכז העיר. במהלך הקיץ הקרוב יצטרפו משפחות נוספות. אנו פועלים ללא לאות להקים בישיבה שיעור א' כבר באלול הקרוב, ולהביא בחורים משיעור ב', ג', ד' משיבות שונות שיהוו מעטפת לשיעור א' המתקדם והולך. אנו מזמינים אתכם לבוא ולפעול עם א-ל, להצטרף אלינו במשימה הציונית מספר 1 בזמן הזה!

בעכו יש הזדמנות להתפתחות רוחנית אך גם לתעסוקה תורנית במשרות של רבני גנים, רבני בתי כנסת, רבנים בישיבה התיכונית, בישיבת ההסדר, במכינה הקדם צבאית, במערכת החינוך, בתלמוד התורה ההולך וקם, באולפנה שבעזרת השם תקום ועוד ועוד. בידינו הדבר! בואו והצטרפו למהלך האלוקי ובין שותפים בהצמחת קרן משיחנו.

בע"ה בזמן אלול הקרוב ילמדו בבית המדרש כ-15 אברכים, אליהם יצטרפו קבוצת בחורים.

בישיבה מוקמות מספר קבוצות לימוד עיון בסגנונות שונים ולפי שלבי הלימוד השונים מתוך דרכם של רבותינו, וכן באמונה עפ"י השלבים השונים.

בבית המדרש ישנה חבורת אברכים הלומדת את המסכתות הישיבתיות במסגרת של שני סדרים בעיון. בזמן אלול הקרוב יתחילו ללמוד את מסכת שבת.

בזמן אלול הקרוב, תיפתח בעז"ה קבוצה נוספת המתכוננת ללמוד את סדר מועד, מרישא ועד גמירא, בקצב של עמוד יומי בעיון, הכולל את דברי רש"י ותוס', וכן את דברי הרי"ף הר"ן והרא"ש. מסגרת זו עוסקת בקניין ההיקף ופגישה עם דברי הראשונים המרכזיים שבכל סוגיה, יחד עם חזרות קבועות.

בלימוד האמונה ישנן שני נקודות אותם אנו מדגישים - בנית המבואות, סוגיות וספרי היסוד, עם מקום לעיכול רוחני, מתוך שאיפה לבנות את האמונה כנקודת היסוד של החיים, ומאידך שאיפה להקיף באיכות את ספרי האמונה כשיטה רוחנית רחבה ועמוקה כפי שנוכל.

